

Dictamen en relació amb la consulta formulada per un ajuntament sobre la possibilitat de comunicar a un centre escolar públic del municipi les dades del Padró Municipal d'Habitants dels infants nascuts entre 2011 i 2014, amb la finalitat de poder enviar una carta a les seves famílies per recordar-los el període de preinscripció al centre

Antecedents

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit de l'alcalde d'un ajuntament en el que es demana que l'Autoritat emeti un dictamen per valorar si la possibilitat de comunicar a un centre escolar públic del municipi les dades del Padró Municipal d'Habitants dels infants nascuts entre 2011 i 2014, amb la finalitat de poder enviar una carta a les seves famílies per recordar-los el període de preinscripció al centre s'adequa a la legislació sobre protecció de dades.

Analitzada la consulta, que no s'acompanya de cap altra documentació, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica emeto el següent dictamen:

Fonaments Jurídics

I

(...)

II

D'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD), constitueixen un tractament de dades les operacions i els procediments tècnics de caràcter automatitzat o no, que permetin recollir, gravar, conservar, elaborar, modificar, bloquejar i cancel·lar, així com les cessions de dades que derivin de comunicacions, consultes, interconnexions i transferències (article 3.c)).

En concret, es considera "cessió o comunicació de dades" qualsevol revelació de dades efectuada a una persona diferent de l'interessat (article 3.i) LOPD).

Així, la comunicació d'informació del Padró Municipal d'Habitants (en endavant, el Padró) a un centre escolar que forma part d'una persona jurídica diferent, en aquest cas la Generalitat de Catalunya, constitueix una comunicació de dades. En conseqüència, s'ha de sotmetre al règim previst a l'article 11 de l'LOPD, segons el qual:

*“1. Les dades de caràcter personal objecte del tractament només poden ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment previ de l'interessat.
2. El consentiment que exigeix l'apartat anterior no és necessari:
a) Quan la cessió està autoritzada en una llei.
(...)”.*

Cal analitzar doncs si existeix alguna norma amb rang de llei que habiliti la dita comunicació.

III

El Padró és un registre de caràcter administratiu que es troba regulat a la Llei 7/1985, de 2 d'aril, reguladora de les bases del règim local (LRBRL). L'article 16 d'aquesta llei disposa el següent:

“El padrón municipal es el registro administrativo donde constan los vecinos de un municipio. Sus datos constituyen prueba de la residencia en el municipio y del domicilio habitual en el mismo. Las certificaciones que de dichos datos se expidan tendrán carácter de documento público y fehaciente para todos los efectos administrativos”.

L'article 16.2 de la LRBRL estableix que la inscripció en el Padró contindrà com a obligatòries les dades següents: a banda de la condició de veí, s'hi inclou, el nom i cognoms, sexe, domicili habitual, nacionalitat, data i lloc de naixement, numero del document d'identitat (o pels estrangers, la tarja de residència o número del document acreditatiu de la seva identitat), certificat o títol escolar o acadèmic, i finalment aquelles dades que puguin ésser necessàries per a l'elaboració dels censos electorals, sempre que es respectin els drets fonamentals.

La LRBRL i, en el mateix sentit, el Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'aril, pel qual s'aprova el text refós de la llei municipal i de règim local (TRLRML), estableix l'obligació de tot resident d'inscriure's al Padró del municipi on resideixi habitualment, amb una triple finalitat: determinar la població d'un municipi, ésser requisit per adquirir la condició de veí i servir per acreditar la residència i el domicili habitual (articles 15 i 16 LRBRL).

Aquestes finalitats queden clarament recollides a la recent Sentència 17/2013 del Tribunal Constitucional, on es defineix com:

“el registro administrativo donde constan los vecinos de un municipio, registro gestionado por los propios Ayuntamientos por medios informáticos (art. 17.1 LRBRL) en el que han de inscribirse las personas residentes en un municipio con una triple finalidad, de acuerdo a los arts. 15 y 16 LRBRL, determinar la población del municipio, adquirir la condición de vecino y acreditar la residencia y el domicilio habitual. Además de estas funciones la legislación de régimen electoral prevé la elaboración del censo electoral a partir de los datos contenidos en el Padrón, los cuales sirven, también, para elaborar estadísticas oficiales sometidas al secreto estadístico. Así pues, de la propia regulación de la LRBRL podemos concluir que el padrón contiene un conjunto organizado de datos de carácter personal referidos a personas físicas identificadas, los vecinos de un municipio, siendo por ello un fichero de datos personales al que resulta de aplicación la normativa prevista en la LOPD.”

Aquesta Autoritat ja ha analitzat, en el dictamen CNS 19/2008, disponible al web d'aquesta Autoritat (<http://www.apd.cat>) la possibilitat que els serveis de l'Ajuntament en matèria d'educació emprin les dades del Padró per a posar-se en contacte amb les famílies de menors en edat escolar, amb la finalitat de fer-los arribar informació sobre programes i activitats municipals en aquest àmbit.

En el cas que ens ocupa, no es tracta de la utilització pel propi ajuntament sinó de la comunicació a una altra administració amb una finalitat anàloga a la que es tractava en aquell dictamen.

Al respecte, s'ha de dir que aquesta Autoritat ha examinat abastament la possibilitat de comunicar dades que formen part del Padró municipal per a l'exercici de competències administratives per part d'altres administracions en què la dada relativa al domicili sigui rellevant. Així per exemple, els dictàmens CNS 36/2012, CNS 40/2011 i CNS 26, 2011, entre d'altres, tot i no referir-se a competències en matèria d'ensenyament, contenen consideracions que poden ser extrapolables al cas que ens ocupa.

En aquest punt, cal fer referència a l'article 16.3 de la LRBRL, en què s'estableix la possibilitat de comunicar les dades del Padró a altres administracions públiques que ho sol·licitin, sense consentiment dels interessats, quan siguin necessàries per a l'exercici de les seves competències i exclusivament per a assumptes en què la residència o el domicili siguin dades rellevants.

Sobre això, convé assenyalar que, en relació amb la cessió de les dades del Padró a altres administracions públiques, la Sentència 17/2013 del Tribunal Constitucional, ja esmentada, avala la possibilitat prevista a l'article 16.3 LRBRL:

“... en cuanto a las cesiones de los datos del Padrón, debe recordarse que, siendo el Padrón un fichero de titularidad pública deberá partirse del principio de delimitación de la finalidad en las cesiones entre Administraciones Públicas consagrado por el artículo 21 LOPD, con la única excepción de que el cambio de finalidad esté fundado en una de las causas contenidas en el artículo 11 LOPD, pudiendo ser sustituida la necesidad del consentimiento para ese cambio en el tratamiento de datos personales por una previsión realizada en una disposición con rango de Ley (art.11.2.a) LOPD). De esta forma, de acuerdo con la LOPD, la finalidad inicial que justificó la recogida de los datos por parte de una Administración Pública no impide el destino posterior de los datos para su uso en finalidades diferentes de aquellas que motivaron su recogida respetando, en todo caso, el principio de reserva de ley para establecer dicho cambio, en cuanto que se trata de un límite al derecho a consentir la cesión de datos personales entre Administraciones Públicas para fines distintos a los que motivaron originariamente su recogida, y a los que alcanza únicamente el consentimiento inicialmente prestado por el afectado. Por lo expuesto, desde esa perspectiva, la LRBRL en su condición, además, de norma reguladora de un fichero como el Padrón municipal puede prever cesiones de datos entre Administraciones Públicas.

La previsión de la LRBRL no resulta, por lo demás, extraña pues resulta ser similar a la establecida en relación a otros sectores específicos de la actividad administrativa (...). Incluso la propia LOPD establece en el apartado segundo de su disposición adicional segunda que “los

ficheros o registros de población tendrán como finalidad la comunicación de los distintos órganos de cada administración pública con los interesados residentes en los respectivos territorios, respecto a las relaciones jurídico administrativas derivadas de las competencias respectivas de las Administraciones Públicas”, precepto del que cabe inferir una concepción de los ficheros o registro de población como un elemento de comunicación entre los distintos órganos de las Administraciones Públicas y los ciudadanos.

(...) la información que recogen y archivan las Administraciones Públicas ha de ser necesaria para el ejercicio de las potestades que les atribuye la Ley y adecuada a las legítimas finalidades previstas por ella (STC 254/1993, de 20 de julio, FJ 7). Así el tratamiento de los datos por las Administraciones Públicas estará subordinado a su estricta adecuación a los fines de interés público que justifican el ejercicio de las competencias corespondientes a cada una de ellas. (...)”

Per tant, seria la mateixa LRBRL la que en el seu article 16.3 habilitaria la comunicació de dades del Padró a un centre educatiu de la Generalitat de Catalunya, als efectes de posar-se en contacte amb les famílies amb infants en edat escolar.

Ara bé, cal tenir present que, en aplicació del principi de qualitat (article 4.1 LOPD), les dades personals que s'emprin amb aquesta finalitat han de limitar-se a les que siguin estrictament necessàries, pertinents i adequades per assolir la finalitat pretesa, això és, posar-se en contacte amb les famílies en relació amb el procés de preinscripció escolar.

D'acord amb les consideracions fetes en aquests fonaments jurídics en relació amb la consulta plantejada en relació amb la possibilitat de comunicar a un centre escolar públic del municipi les dades del Padró Municipal d'Habitants dels infants nascuts entre 2011 i 2014, amb la finalitat de poder enviar una carta a les seves famílies per recordar-los el període de preinscripció al centre, es fan les següents,

Conclusions

L'article 16.3 de la LRBRL habilita la comunicació de dades del Padró a un centre educatiu de la Generalitat de Catalunya, als efectes de posar-se en contacte amb les famílies per informar-les sobre el període de preinscripció escolar. La comunicació s'ha de limitar a les dades estrictament necessàries per a posar-se en contacte amb les famílies.

Barcelona, 26 de febrer de 2014